

Svibanj 1889.

“Prošlo je već više od osam mjeseci od djevojičina nestanka...”

“Djevojka ima ime, dragi Mycrofte”, prekida ga Sherlock s gotovo neznatnom oštrinom u glasu, imajući na umu da je bratov gost na večeri. Mycroft, izvrstan domaćin unatoč osamljeničkim navikama, pričekao je da se odnese pita od divljeg goluba s umakom od ribiza kako bi potegnuo neugodno pitanje njihove mlade sestre Enole Holmes.

“Enola. Također, nažalost nije nestala u uobičajenom smislu te riječi”, dodaje Sherlock tišim, gotovo zaigranim tonom.

“Pobunila se, dala petama vjetra i trudi se izmicati nam.”

“Ali to nije sve u što ulaže trud”, Mycroft se nagnje i poseže za kristalnim bokalom, stenjući jer mu se vlastiti trbuh našao na putu.

Svjestan da Mycroft želi reći nešto važno, Sherlock u tišini čeka da njegov stariji brat obojici dolije vrhunsko piće koje

razgovor čini podnošljivim. Olabavili su visoke uštirkane ovratnike i crne kravate.

Mycroft gucne, pa nastavi sa svojim uobičajeno dosadnim i iritantnim raspredanjem. “Tijekom tih osam mjeseci bila je ključan čimbenik u spašavanju triju nestalih osoba i privođenju triju opasnih zločinaca licu pravde.”

“Primijetih”, složi se Sherlock. “Što s time?”

“Zar ne primjećuješ krajnje uznemirujući uzorak u njezinim aktivnostima?”

“Nikako. Puka slučajnost. Na slučaj markiza od Basilwethera slučajno je nabasala. Mladu *lady* Cecily Alistair pronašla je pod krinkom redovnice, dok je dijelila milostinju na ulici. A...”

“Sasvim je *slučajno* prepoznala otimača?”

Sherlock pogledom ošine Mycrofta zbog te zajedljive primjedbe i nastavi gdje je stao. “A što se tiče Watsonova nestanka – htjedoh reći – bi li se uključila da on nije javno povezan sa mnom?”

“Ne znaš kako i zašto se uključila. Ne znaš još ni kako ga je pronašla.”

“Ne”, priznaje Sherlock Holmes, “ne znam.” Djelomično zbog umirujućeg utjecaja bratova odležanog porta, a djelomično zbog prolaska vremena i određenih događaja, po-

misao na odbjegli sestru više mu nije izazivala žalost, a još manje tjeskobu. “To čak i nije prvi put što me nadmudrila”, izjavljuje gotovo ponosno.

“Pih. Od kakve joj koristi takvi trikovi i drskost jednom kad postane žena?”

“Od male, valjda. Prava je kći naše majke sufražetkinje. No ja više ne strahujem za njezinu sigurnost, barem zasad. Očito je sasvim sposobna brinuti se za sebe.”

Mycroft odmahne rukom kao da tjera kukca koji mu dodijava. “To nije poanta. Riječ je o djevojičinoj budućnosti, a ne trenutnom preživljavanju. Što će nastati od nje za nekoliko godina? Nijedan dobrostojeći džentlmen neće se htjeti oženiti neovisnom mladom ženom koja se zanima za kriminalne aktivnosti!”

“Tek joj je četrnaest, Mycrofte”, strpljivo ukazuje Sherlock. “Kad uđe u dob za udvaranje, sumnjam da će i dalje nositi bodež u prsima.”

Mycroft podiže čekinjaste obrve. “Smatraš da će se s vremenom prilagoditi očekivanjima društva? Ti, koji si se odbio školovati u nekom prepoznatom polju i umjesto toga izmislio vlastito zvanje i izvor prihoda?”

Prvi i jedini savjetodavni detektiv na svijetu uzvratu prezrivom gestom. “Ona je *žensko*, dragi Mycrofte. Biološki imperativi njezina spola iziskuju da se skraši i stvori poto-

mstvo. Prvi porivi ženske zrelosti nagnat će je...”

“Pih! Lupetaš!” Mycroft više ne može suspregnuti oštrinu.

“Doista misliš da će se naša odmetnica od sestre skrasiti i pronaći muža...”

“Zašto, što ti misliš da će učiniti?”, blago pogođeno odvraća Sherlock; veliki detektiv nije navikao da se njegove izjave nazivaju *lupetanjem*. “Možda namjerava izgraditi cjeloživotnu karijeru pronalazjenja nestalih osoba i hvatanja zločinaca?”

“Sasvim moguće.”

“Zar vjeruješ da bi mogla pokrenuti posao? Postati mi konkurentica?” Sherlock više nije udavljen, već zabavljen; počinje se smijuljiti.

Mycroft potihom izgovori: “Ne bih to prekrizio.”

“Još ćeš reći i da puši cigare!” Sherlock Holmes sad se već srčano smije. “Zar si zaboravio da je naša sestra tek tvrdoglavo dijete? Odakle joj takva usmjerenost i svrhovitost? Nečuveno, dragi moj Mycrofte, nečuveno!”

Poglavlje prvo

Dosad su moji jedini klijenti u uredu “dr. Ragostina, znanstvenog tragača” bili postarija zdepasta udovica koja je zabrinuto tražila izgubljenog psića, uplašena dama koja nije mogla ući u trag srcolikom rubinu koji joj je poklonio suprug, i general čiji je najmiliji suvenir Krimskog rata ispario – bila je to kost noge s rupama od metaka i potpisom vojnog liječnika koji ju je amputirao.

Tričarije, sve jedna do druge. Moj se trud trebao usmjeriti k mnogo važnijem cilju: pronalasku mame. Znala sam da mi majka luta s Romima i obećala sam samoj sebi da ću je potražiti čim dođe proljeće, ne kako bih je postidjela ili natjerala da se predomisli, već samo kako bih se ponovno sastala sa svojom... nazovimo je amputiranom članicom obitelji. Ali evo, već je došao svibanj, a ja se još nisam dala u potragu za njom, ne znajući iz kojeg točno razloga osim da me u Londonu zadržao posao.

Posao? Kamen, kost i kućni ljubimac?

Klijenti su klijenti, uvjerala sam se. Naravno, nije bilo potrebno (ni moguće) da itko od njih upozna slavnog (i fiktivnog) dr. Ragostina glavom i bradom. Umjesto njega njegova je vjerna pomoćnica, “gospođica Ivy Meshle”, zahvalnoj udovici vratila mezimca, neodoljivog kovrčavog španijela, oduzevši ga zloglasnom prodavaču ukradenih čistokrvnih pasa koji je djelovao u Whitechapelu. Na sličan način “gospođica Meshle” razriješila je i aferu s izgubljenim draguljem, jednostavno poslavši nekog dječaka da se popne na stablo lipe ispred damina prozora i poviri u svračje gnijezdo. (S kakvom bih se lakoćom i sama popela, i kako sam samo žudjela za time! Ali to mi je branio diktat pristojnosti.) Što se tiče generalove noge u kutiji, taman sam je (prilično malodušno) krenula tražiti, kad sam se slučajno uplela u mnogo intrigantniji i, kako se ispostavilo, hitniji slučaj.

S nelagodom priznajem da se susret od kojeg je sve počelo dogodio na nedavno otvorenom mjestu u Ulici Oxford, koji se u miješanom društvu nije spominjao, premda su njegove usluge koristile brojne zahvalne dame visokog roda koje su kupovale u tom skupom okrugu: prvom londonskom Toaletu za dame.

Ta vrhunska inovacija bila je prešutni odgovor na činjenicu da fine dame više nisu provodile čitav dan u kući, na ne-

koliko koraka od vlastitog nužnika. Ulazak je stajao jedan peni i cijena se isplatila u trenutku nužde, premda se za isti iznos mogao kupiti kruh, mlijeko i jedan dan u školi prosječnog djeteta iz East Enda. Naplata je određena kako bi se toaletom koristile uglavnom žene višeg staleža, no unutra je povremeno zašla i pokoja zaposlena djevojka poput Ivy Meshle sa svojim lažnim kovrčama i jeftinom odjećom po posljednjoj modi.

Međutim, tog dana nisam se prurušila u blago priprostu Ivy Meshle. Naime, istraga me odvela u okolicu Britanskog muzeja – koji su, na moju nesreću, često posjećivala moja braća. Stoga sam bila odjevena kao pripadnica akademske zajednice: skupila sam svoju nelijepu kosu u običnu punđu, a bljedunjavo lice prurušila sam s pomoću naočala s okviri- ma od bjelokosti. One su u isti mah smanjile moj istaknuti nos i učinile me sasvim neprimjetnom jer nijedna moderna žena ne bi si dopustila nošenje naočala. U kvalitetnoj, no uskoj tamnoj haljini od neporubljena serža, uparenoj s jednako neupadljivim tamnim šeširom, sjela sam u udobno predvorje toaleta za dame s unutarnjim zidovima od lažnog mramora i tamnosmeđim kožnim namještajem kako bih se na nekoliko trenutaka opustila znajući da me ni Sherlock ni Mycroft vjerojatno ondje neće tražiti.

Dan je dotad bio težak – studentice nisu pretjerano cije-

njene među muškom populacijom Londona – no u toaletu nisam plijenila ničiju pozornost; bilo je sasvim uobičajeno da se korisnica, umorna od kupovine, odmori u hladnom i sjenovitom gipsanom predvorju prije povratka na prašinu i vrućinu ulice.

Začulo se zvonce, služavka je prošla prostorijom da otvori vrata i ušle su tri dame. Prošle su pokraj mene jer sam sjedila na plišanom bordo dvosjedu pokraj vrata. Kako i priliči, nisam digla pogled s novina, a ni inače ih ne bih primijetila da od trena kad su ušle nisam osjetila da nešto strašno ne valja. Među njima je vladala napetost.

Čula sam šuškanje njihovih svilenih podsuknji u prolazu, no nikakav drugi zvuk. Nisu razgovarale.

Pitajući se što bi mogao biti razlog, podigla sam pogled bez pomicanja glave (bilo bi nepristojno otvoreno zuriti), no nisam vidjela mnogo jer su mi bile okrenute leđima.

Dvije bogato odjevene korisnice u bogatim suknjama koje su se vukle po podu, a između njih vitkija žena odjevena po posljednjoj pariškoj modi – to je bio prvi put da sam vidjela zvonastu suknju na nekome, a ne samo na lutki u izlogu robne kuće. Ogromne nabrane mašne boje citrina padale su joj niz tornuru i šlep, dok je sama suknja, tamnije zeleno-žute boje, bila stegnuta skrivenim vrpcama kako bi se stvorio dojam drugog struka u području koljena.

Ispod toga ponovno se širila u nabrano “zvonu”, ispod kojeg djevojčine noge nisu ni provirivale; suknja joj je sve-la korak na možda dvadesetak centimetara i jedva da ju je doticala stopalima u hodu. Lecnula sam se gledajući njezine sitne korake jer, premda je bila mršava i nije imala idealnu figuru pješčanog sata, u mojim je očima bila divno stvorenje koje je izgledalo kao da je netko privezao noge jelenu. Naravno, zdrav razum oduvijek se žrtvovao radi mode – sjetimo se samo krinolina i tornura – ali pomislila sam kako je ta djevojka zacijelo pobudalila obukavši haljinu u kojoj se gotovo i ne može kretati!

Dok se trojac približavao hodniku prema unutarnjem dijelu s nužnikom, djevojka je zastala.

“Dođi, dijete”, zapovjedila joj je jedna od starijih žena.

No djevojka u zvonastoj suknji, bez imalo gracioznosti i ijedne izgovorene riječi, odlučila je sjesti. Štoviše, tako se bacila u tamni kožni naslonjač preko puta mene da je zamalo pala.

A kad se i licem okrenula prema meni, samo što nisam glasno uzdahnula od zapanjenosti i iznenađenja, jer sam je prepoznala! Nije bilo zabune jer su naše pustolovine, sestrički osjećaj koji sam razvila prema njoj i strah kad ju je napao davitelj ostali neizbrisivo upisani u moje sjećanje; pogled na njezino osjetljivo, izobraženo lice magnetizirao

me. Bila je to baronetova kći, ljevoruka dama koju sam jednom pronašla i spasila – cijenjena Cecily Alistair.

Međutim, nisam prepoznala žene u njezinu društvu. Gdje je bila Cecilyjina majka, divna *lady* Theodora?

Vezano uz *lady* Cecily: prošle zime vidjela sam je promrzlu, gladnu i odjevenu u dronjke, u trenutku kada joj je nestalo sjaja iz blistavih očiju, no ništa me nije moglo pripremiti za nemir koji me obuzeo kad sam je ugledala sada. Lice joj je izgledalo još ispijenije od posljednjeg puta, a izraz lica bio joj je još uznemireniji. Zgrčene čeljusti i nekoć punih usana stisnutih u tanku, prkosnu liniju, suočila se s dvjema matronama koje su se nadvile nad nju. Pogled joj je bio pun divljeg, očajničkog bunta.

“Ne bih rekla, mlada damo”, obratila joj se jedna od njih zapovjednim tonom koji je odavao da je više od pratnje – možda joj je bila baka ili tetka? “Ideš s nama.” Zgrabila je djevojku za lakat da je digna sa sjedala, a druga ju je žena zgrabila za drugi lakat.

U tom trenutku već sam podigla glavu i moram priznati da sam buljila. Srećom, starije žene okrenule su mi leđa i sva im je pozornost bila uperena u šesnaestogodišnjakinju u naslonjaču.

Lady Cecily tiho je odvrtila: “Ne možete me natjerati” i zavalila se dublje u naslonjač gužvajući ukrase boje citrina.

Tako se ispružila i pustila glavu da se klata da bi je morale svom snagom uspraviti na noge ako su željele da stoji. To ne bi bilo jednostavno, no mislim da bi pokušale da nije bilo mene; osvrnule su se da vide gleda li ih tko. Ja sam brže-bolje spustila pogled prema novinama, ali nisu bile glupe.

“Dobro”, začula sam jednu od njih kako odrješito govori, “morat ćemo ići jedna po jedna.”

“Idi ti”, odgovorila je druga. “Ja ću ostati s njom.”

Prva čuvarica na to je otišla u prostoriju s nužnikom; kad sam čula zatvaranje vrata, opet sam podigla pogled. Druga žena sjela je u slobodan naslonjač i nakratko se posvetila sirovoj svili svoje haljine. Upravo u tom trenu *lady* Cecily podigla je glavu i, poput zatvorenice koja osvještava sve moguće načine za bijeg, pogledala ravno u mene.

I prepoznala me. Iako smo se prethodno srele samo jedanput, i to usred noći kad ju je umalo ubio otimač, poznavala me. *Puc*, kao da je netko udario bičem, takvom su nam se silinom susreli pogledi, a i jednakom brzinom, jer je već sljedeće sekunde opet gledala u pod, bez sumnje kako bi sakrila razrogačene oči od svoje pratilje.

Učinivši isto, zapitala sam se sjeća li se mojeg imena, koje sam joj tako nesmotreno otkrila: Enola Holmes. Osjetila sam sestrinsku ljubav prema toj nesretnoj genijalki, baronetovoj kćeri s dvostrukom osobnošću: s jedne je strane

bila ljevoruka umjetnica koja je osjetila patnju siromašnih i prenijela je u najnevjerovatnije crteže ugljenom, dok je u visokom društvu bila prisiljena da bude krotka, desnoruka *lady Cecily*.

No ja sam o njoj znala mnogo više nego ona o meni; mogla sam samo zamisliti kako sam joj se snoliko morala učiniti te strašne noći – tajanstvena djevojka u crnom ogrtaču – i s kolikom me nevjericom gledala sada, na danjem svjetlu. Možda se ponadala da ću joj opet pomoći u nevolji koja ju je zadesila, kakva god ona bila.

Što je to moglo biti? Odložila sam novine kao da su mi dojadile i razmislila o očaju koji sam prepoznala u tamnim očima *lady Cecily*, o njezinom blijedom i upalom licu, zlatno-smeđoj kosi koja je izgubila sjaj, čvrsto začešljanoj i pokrivenoj jednostavnim niskim slamnatim šeširom.

Kad sam se za tren obodрила da ponovno podignem pogled, u ruci je držala lepezu.

I to nadasve čudnovatu – naime, bila je cijela šećerno ružičaste boje (strahovito priproste) i nimalo se nije slagala s njezinim mašnjama limun-boje, suknjom boje limete i smečkastim kožnim rukavicama i čizmama. Također, dok joj je nova, skupocjena suknja bila sašivena od najfinije zeleno-žute svile, sjajne i meke poput maslaca, lepeza joj je bila najobičniji presavijeni papir zalijepljen za drvene štapiće s

ružičasto obojanim perjem na rubovima.

Njezina postarija čuvarica, koja joj je sjedila blizu, pod kutom iz kojeg ju je mogla stalno nadgledati, ozlovoljeno je rekla: “Nikad neću shvatiti zašto uporno nosiš sa sobom tu grozomornu lepezu kad imaš onu lijepu koju sam ti poklonila. Krem *panne* svila presvučena čipkom, s rezbarenim štapićima od bjelokosti; zar si zaboravila na nju?”

Cecily se nije ni obazrela, samo je otvorila ružičastu lepezu i počela njome mahati kao da želi rashladiti lice. Primijetila sam da je drži lijevom rukom – to je bilo važno jer je odlučila biti ono što jest umjesto da se podredi zahtjevima primjerenog ponašanja. Primijetila sam i to da je postavila lepezu kao krhku barijeru između sebe i svoje paziteljice. U tom se zaklonu njezin pogled nakratko susreo s mojim, i upravo tada, gotovo kao slučajno, kucnula se lepezom po čelu.

Odmah sam razumjela njezin signal: *Oprez. Gleda nas*. Jezik lepeza izmislili su mladi zaljubljeni parovi kako bi se udvarali u prisutnosti pratnje. Premda nikad nisam imala ljubljenog niti sam očekivala da ću ga ikada imati, u nevinim danima svoga djetinjstva u Ferndell Hallu, pod ciničnim tutorstvom svoje majke, često sam se zabavljala promatrajući.

Nisam joj dala nikakav drugi znak osim uzdaha, kao od vrućine i zamora, a onda sam posegnula u veliki džep u

prednjoj draperiji svoje haljine i iz njega izvadila vlastitu lepezu, koju nisam nosila radi elegancije ili očijukanja, već naprosto da rashladim lice. Moja je lepeza bila smeđa i izrađena od batista, jednostavna ali ukusna, a otvorila sam je više od pola, čime sam naznačila prijateljstvo.

U međuvremenu se pojavila pratilja koja je otišla na nužnik, a druga je ustala da je zamijeni. *Lady Cecily* iskoristila je trenutak njihove ometenosti i mahnjito zalepetala lepezom, dajući mi jasan znak uznemirenosti i nevolje.

Ja sam načas spustila lepezu na desni obraz. *Da*. Rekla sam joj da razumijem; nešto nije u redu.

“Koristi se desnom rukom”, obrecnula se žena koja je upravo sjela, “i miči tu blesavu igračku.”

Cecily se skamenila na mjestu, no nije je poslušala.

“Miči je, rekla sam”, naredila je... tamničarka? Tako mi je djelovala njezina uloga.

Lady Cecily rekla je: “Ne. Zabavlja me.”

“Ne?” Glas krupnije i starije žene postao je opasniji – no tada se izmijenio. “Dobro onda, prkosi mi, ali samo s time.” Umjesto da podigne glas, spustila ga je i nastavila zlokobno govoriti, a ipak pretiho da išta čujem. Sjedila je ukočeno – široki joj je struk ispod raskošne haljine bio utegnuto do krajnjih granica – i bila mi je okrenuta iz profila. Premda sam izvana izgledala kao da se smireno hladim lepezom, iznutra

mi je svako osjetilo bilo u stavu uzbune, poput lovačkog psa. Dok sam proučavala ženu ispred sebe da je mogu prepoznati ako je ikada opet sretnem, shvatila sam da bi je bilo teško razlikovati od one druge; obje su imale neobično nježne crte lica s obzirom na široke i mesnate obraze: obrve su im bile zakrivljene i rijetke, nosevi maleni poput štenećih, usne tanke. Štoviše, izgledale su tako slično da su vrlo vjerojatno bile sestre, možda čak i blizanke. Ova je možda imala malo više sijedih vlasi, koliko sam uspjela vidjeti ispod veličanstvenog šešira koji je bio tako nagnut i kompliciran da su cvjetovi pasjeg zuba bili skupljeni *ispod* njegovog oboda.

“... pa makar trajalo i cijeli dan.” Glas joj se blago podigao dok ju je obuzimala žestina. “Treat će ti dota, i dobit ćeš je.”

Lady Cecily rekla je: “Ne možete me natjerati da je nosim.” “To ćemo još vidjeti. Dođi”, rekla je kad je druga čuvarica izašla iz nužnika i podizanjem suncobrana pokazala da je spremna za izlazak.

Cecily je bez riječi ustala, no zadržala je otvorenu lepezu ispred lica. Taj je položaj bio namijenjen poticanju plašljivog ljubavnika i pokazivao je signal *Priđi mi*. No u ovim okolnostima, dok su mi njezine velike tamne oči upućivale molbu preko ružičastog perja, to je značilo... što?

Nemoj me napustiti.